

Útgáfudagsetning 25-05-2021
Endurskoðun: (dags.) 12-05-2023
Útgáfa 1.2

KAFLI 1: Auðkenning efnis/efnablöndu og fyrirtækis/félags

1.1. Vörukenni

Heiti vöru: AALBORG RAPID FA Cement
Vörunúmer: -
UFI: NXQC-WG9H-7S0Y-31H1

1.2. Viðeigandi og tilgreind notkun efnis eða blöndu og notkun sem ráðið er frá**Mælt er með notkun:**

Bindiefni fyrir laus steinefni, unnin með náttúrulegum eða tilbúnum aðferðum, svo sem sand, möl og steinvölur, til framleiðslu á steinlími, gipsi og steinsteypu. Afurðirnar hafa farið í gegnum vinnslu gegn krómexemi, allar nema hvítt sement. Kröfur EB um hámarkagildi leysanlegs krómíums (VI) í sementi sem eru 2mg/kg í minnst 2 mánuði við venjulegar, þurrar aðstæður án tímamarka eru þar með uppfylltar. Geymslupól telst frá afhendingardegi fyrir sement í lausu og frá þökkunardegi fyrir sement í pok.

Notkun sem ekki er mælt með:

Má aðeins nota eins og lýst er hér að framan en hafa samráð við birgi vegna annarrar notkunar.

1.3. Upplýsingar um birgi öryggisblaðsins**Fyrirtæki og heimilisfang :**

Aalborg Portland
Rørdalsvej 44
DK-9100 Aalborg
Denmark
+45 9816 7777
www.aalborgportland.dk

Tengiliður og tölvupósti:

cement@aalborgportland.com

Gerð öryggisblaða:

Mediator A/S, Centervej 2, DK- 6000 Kolding. Ráðgjafi: KN

1.4. Neyðarsímanúmer

Eitrunarmiðstöðin er opin allan sólarhringinn! sími: +354 543 2222

KAFLI 2: Hættugreining

2.1. Flokkun efnisins eða blöndunnar

CLP (1272/2008):
Skin Irrit. 2;H315
Eye Dam. 1;H318
STOT SE 3;H335

Heildartexta H-hættusetninga er að finna í kafla 16.

2.2. Merkingaratriði**Merki orð:**

Hætta

Veldur húðertingu (H315)
Veldur alvarlegum augnskaða. (H318)
Getur valdið ertingu í öndunarfærum (H335)

Forðist innöndun ryki. (P261)

Notið hlífðarhanska / hlífðarfatnað / augnhlífur / andlitshlífur. (P280)

BERIST EFNID Á HÚÐ: Þvoið með mikilli sápu og vatni. (P302 + P352)

EFTIR INNÖNDUN: Flytjið viðkomandi í ferskt loft og látið hann hvílast í stellingu sem léttir öndun. Hringið í EITRUNARMÍÐSTÖÐ / lækni ef lasleika verður vart. (P304 + P340 + P312)

BERIST EFNID Í AUGU: Skolið varlega með vatni í nokkrar mínútur. Fjarlægjið snertilinsur ef það er auðvelt. Skolið áfram. Hringið umsvifalaust í EITRUNARMÍÐSTÖÐ eða lækni. (P305 + P351 + P338 + P310)

2.3. Aðrar hættur

Tíð innöndun á ryki í langan tíma eykur hættu á myndun lungnasjúkdóma.
 Inniheldur: Kalsíumoxíð Ef blandað við vatn myndast kalsíumhýdroxíð sem hefur ætandi áhrif á húð og augu.

Varan inniheldur krómat-afoxunarefni. Fyrir vikið er leysanlegt króm (VI) minna en 2 ppm. Ef geymsluskilyrði eru ekki hentug eða geymslutímabilið farið yfir, getur virkni afoxunarefnisins minnkað og sementið getur orðið húðnæmt (í sömu röð H317 eða EUH203).

Viðbótarupplýsingar merkingu:

-

Önnur varnaðarorð

-

KAFLI 3: Samsetning innihaldsefna/upplýsingar um innihaldsefni**3.1/3.2. Lyf/Efnablöndur**

Heiti innihaldsefnis	Nr. atburðaskráar / Skráningarnúmer (REACH)	CAS-nr.	EINECS-nr	CLP- Flokkun	þyngd/þyngd %	Note
Sement, portland, kemísk efni	- / -	65997-15-1	266-043-4	Skin Irrit. 2;H315, Eye Dam. 1;H318, STOT SE 3;H335	60-100	-
Fljúga ösku, portland sement	- / 01-2119486767-17-0071	68475-76-3	270-659-9	Skin Irrit. 2;H315, Eye Dam. 1;H318, STOT SE 3;H335	10-20	-

Heildartexta H-hættusetninga er að finna í kafla 16.

KAFLI 4: Ráðstafanir í skyndihjálpi**4.1. Lýsing á ráðstöfunum í skyndihjálpi****Innöndun:**

Leitið í ferskt loft.
 Hafið þann slasaða undir eftirliti.
 Leita skal til læknis ef öndunarerfiðleika verður vart.

Inntaka:

Skolið munn vandlega og drekkið 1-2 glös af vatni í smáum solum.
 Ekki framkalla uppköst.
 Leita skal til læknis ef óþægindin gera vart við sig.

Snerting við húð:

Farið úr fötum sem efnið hefur skvest á.
 Skolið húðina vel og vandlega með vatni og haldið skolun áfram í drjúga stund.
 Leita skal til læknis ef óþægindin gera vart við sig.

Snerting við augu:

Opnið augað vel, fjarlægjið augnlinsur og skolið umsvifalaust með vatni (helst með augnkolunarbúnaði). Leitið umsvifalaust læknishjálpar. Haldið skolun áfram þar til læknisaðstoð fæst.

Viðbótarupplýsingar:

Þegar leitað er læknisaðstoðar, sýnið öryggisblaðið eða umbúðamerkingarnar.

4.2. Helstu skaðleg einkenni og áhrif, bæði bráðeinkenni og síðkomin

Ertandi áhrif: Varan inniheldur efni sem geta valdið ertingu á húð og augum eða við innöndun. Snerting við staðbundin ertandi efni getur valdið því að svæðinu sem var í snertingu verði hættara við að taka við skaðlegum efnunum á borð við ofnæmisvaka. Veldur alvarlegum augnskaða.

4.3. Upplýsingar um tafarlausa læknisumönnun og sérstaka meðferð sem þörf er á

Sýnið lækni eða starfsmanni bráðamóttöku þetta öryggisblað.

KAFLI 5: Ráðstafanir vegna slökkviaðgerða**5.1. Slökkvibúnaður**

Umlykjandi eldur:
 Slökkvið með dufti, froðu, koltvísýringi eða vatnsúða.
 Notið ekki vatnsfæði þar sem það getur dreift eldinum.

5.2. Sérstakar hættur af völdum efnisins eða blöndunnar

Forðist innöndun á gufum eða reyk – leitið í ferskt loft.
 Getur myndað skaðlegar lofttegundir við bruna sem innihalda kolsýring.

5.3. Ráðgjöf fyrir slökkviliðsmenn

Slökkvivatn sem komist hefur í snertingu við vöruna kann að vera ætandi.

KAFLI 6: Ráðstafanir ef efni fer óvart til spillis eða er losað fyrir slysi

6.1. Öryggisráðstafanir fyrir fólk, hlífðarbúnaður og neyðarráðstafanir

Nánari upplýsingar um varúðarráðstafanir fyrir notkun og viðeigandi hlífðarbúnað er að finna í kafla 8.
 Forðist innöndun efnis og snertingu við húð og augu.

6.2. Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

Forðist óþarfa losun út í umhverfið.

6.3. Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunnar

Sópið upp/safnið leka til mögulegrar endurnýtingar eða settið í viðeigandi ílát til förgunar.
 Sópið ekki – notið ryksugu til að safna leka.

6.4. Tilvísun í aðra liði

Sjá upplýsingar um tegund hlífðarbúnaðar í kafla 8.
 Sjá leiðbeiningar um förgun í kafla 13.

KAFLI 7: Meðhöndlun og geymsla

7.1. Varúðarráðstafanir um örugga meðhöndlun

Nánari upplýsingar um varúðarráðstafanir fyrir notkun og viðeigandi hlífðarbúnað er að finna í kafla 8.
 Notið vöruna við vel loftræstar aðstæður.
 Rennandi vatn og augnaskolunarbúnaður verður að vera til staðar.

7.2. Örugg geymsluskilyrði, þ.m.t. vegna mögulegs ósamrýmanleika

Varan skal geymd á öruggan hátt, þar sem börn ná ekki til og fjarri matvælum, dýrafóðri, lyfjum o.s.frv.
 Geymist í upprunalegum umbúðum sem skulu vera vel luktar.
 Geymið á vel loftræstu svæði.
 Geymið á þurrum stað.

7.3. Sértæk, endanleg notkun

Sjá kafla 1 um notkun.

KAFLI 8: Váhrifavarnir/persónuhlífar

8.1. Takmörkunarfærðbreytur

Reglugerð um breytingu á reglugerð um mengunarmörk og aðgerðir til að draga úr mengun á vinnustöðum, nr. 390/2009:

DNEL/PNEC-gildi:

DNEL Fljúga ósku, portland sement

	Atvinnu	Neytandi
Innöndun - Langtíma Staðbundin	0,84 mg/m ³	0,84 mg/m ³
Innöndun - Akút Staðbundin	4 mg/m ³	4 mg/m ³

PNEC Fljúga ósku, portland sement

Ferskvatn	282 µg/L
Intermittent releases (Ferskvatn)	282 µg/L
Sjór	28 µg/L
Jaróvegur	5 mg/kg soil dw

8.2. Váhrifavarnir

Engar fylgir váhrifasviðsmyndir.

Váhrifavarnir:

Notið persónuhlífar sem tilgreindar eru hér að neðan.
 Þvoið hendur eftir notkun.

Öryggismerki:**Öndunarvernd:**

Notið öndunarhlífðarbúnað með síu P2 ef góð loftræsting er ekki fyrir hendi.

Handhlífar:

Notið hlífðarhanska úr nítrílgúmmii.
Tegund efnis og þykkt: $\geq 0,06$ mm
Gegnflæðitími: > 480 min.

Augn- / andlitshlífar:

Notið hlífðargleraugu/andlitigrímu.

Húðvernd:

Mælt með:
Nota skal sérstakan vinnuklæðnað.

Umhverfishættu útsetningu stjórn:

Tryggið að ávallt sé farið að reglugerðum um útblástur á hverjum stað.

KAFLI 9: Eðlis- og efnafræðilegir eiginleikar**9.1. Upplýsingar um eðlis- og efnafræðilega grunneiginleika**

Efnislegt ástand:	Duft
Farve:	Grátt
Litur:	Lyktarlaust
Bræðslumark/bræðslubíll(°C):	>1250
Suðumark eða upphafs suðumark og suðusvið (°C):	-
Eldfimi:	-
Neðri/efri eldfimi eða sprengimörk (vol-%):	-
Blossamark (°C):	-
Niðurbrotshiti (°C):	-
Sjálfvirk kviknar Hitastig (°C):	-
Sýrustig (pH) (eins og gefið upp):	11-13,5, 20 °C (water-solid ratio: 1:2)
Lyfjafræðileg seigja (mm ² /s):	-
Lýsing á leysni:	Hægt að blanda með vatni
Deilistuðull [n-oktanól / vatn], Log Kow:	-
Gufuþrýstingur:	-
Þéttleiki og/eða hlutfallslegur þéttleiki:	2,75-3,2 g/cm ³
Hlutfallslegur gufuþéttleiki:	-
Einkenni agna:	-

9.2. Aðrar upplýsingar

Agnastærð	5-30 µm
-----------	---------

KAFLI 10: Stöðugleiki og hvarfgirni**10.1. Hvarfgirni**

Innihald krómafoxunarefna minnkar með tímanum.

10.2. Efnafræðilegur stöðugleiki

Varan er stöðug þegar hún er notuð í samræmi við leiðbeiningar birgis.

10.3. Möguleiki á hættulegu efnahvarfi

Ekki þekkt.

10.4. Aðstæður sem forðast skal

Forðist snertingu við raka og vatn.

10.5. Ósamrýmanleg efni

Ekki þekkt.

10.6. Hættuleg niðurbrotsefni

Engar sérstakar varrúðarráðstafanir varðandi snertingu við önnur efni við rétt geymsluskilyrði.

KAFLI 11: Eiturefnafræðilegar upplýsingar

11.1. Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif**Bráðæitrun:**

Með hliðsjón af fyrirbyggjandi gögnum er skilyrðum flokkunar ekki mætt.

Heiti innihaldsefnis	Route á váhrifum	Tegundir	Próf	Result
Fljúga ösku, portland sement	Munnlegt	Rotta	LD50	> 1848 mg/kg bw
Fljúga ösku, portland sement	Inhalation	Rotta	LC50/ 4 Klukkustundi	> 6,04 mg/L air (nominal)
Fljúga ösku, portland sement	Um húð	Rotta	LD50	>= 2000 mg/kg bw

Húðæting/erting:

Ertir húð – getur valdið roða.

Alvarlegur augnskaði/augnerting:

Veldur alvarlegum augnskaða.

Næming öndunarfæra eða húð:

Með hliðsjón af fyrirbyggjandi gögnum er skilyrðum flokkunar ekki mætt.

Stökkbreytandi áhrif á kímfrumur:

Með hliðsjón af fyrirbyggjandi gögnum er skilyrðum flokkunar ekki mætt.

Krabbameinsvaldandi áhrif:

Með hliðsjón af fyrirbyggjandi gögnum er skilyrðum flokkunar ekki mætt.

Eiturhrif á æxlun:

Með hliðsjón af fyrirbyggjandi gögnum er skilyrðum flokkunar ekki mætt.

Sértæk eituráhrif á marklíffæri STOT (eitt skipti):

Innöndun hefur ertandi áhrif í efri öndunarvegi.

Sértæk eituráhrif á marklíffæri STOT (endurtekið):

Með hliðsjón af fyrirbyggjandi gögnum er skilyrðum flokkunar ekki mætt.

Ásvelgingarhætta Á:

Með hliðsjón af fyrirbyggjandi gögnum er skilyrðum flokkunar ekki mætt.

11.2. Upplýsingar

Prófunargögn eru

KAFLI 12: Vistfræðilegar upplýsingar

12.1. Eiturverkanir

Heiti innihaldsefnis	Próf lengd	Tegundir	Próf	Result
Fljúga ösku, portland sement	72 Klukkustundir	Þörungur	EC50	22,4 mg/L

12.2. Þrávirgni og niðurbrjótanleiki

Heiti innihaldsefnis	Lífræðilegan niðurbrjótanleika	Próf	Result
Engin gögn.	-	-	-

12.3. Hætta á uppsöfnun í lífverum

Heiti innihaldsefnis	Möguleiki uppsöfnun í	LogPow
Engin gögn.	-	-

12.4. Hreyfanleiki í jarðvegi

Prófunargögn eru ekki tiltæk.

12.5. Niðurstöður mats á PBT og vPvB

Varan uppfyllir ekki skilyrðin fyrir PBT-efni (þrávirkt, safnast upp í lífverum, eitrað) eða vPvB-efni (afar þrávirkt, safnast mjög fyrir í lífverum).

12.6. Innkirtlatruflandi eiginleikar

Prófunargögn eru ekki tiltæk.

12.7. Önnur skaðleg áhrif
 Engin.

KAFLI 13: Förgun

13.1. Aðferðir við vinnslu úrgangs

Um vöruna gilda reglugerðir varðandi hættulegan úrgang.
 Safnið leka og úrgangi í lokuð, lekavarin ílát til förgunar á urðunarstað fyrir spilliefni.

EWC	Lýsing
10 13 06	Agnir og ryk (nema 10 13 12 og 10 13 13).
15 01 01	Pappírs- og pappambúðir.

Specific merkingu:

-

Mengað þökkun:

Tómum umbúðum og efnaleifum skal skilað á móttökustöð viðkomandi sveitarfélags fyrir hættulegan úrgang.

KAFLI 14: Upplýsingar um flutninga

Varan fellur ekki undir reglur um flutning hættulegra vara á vegum og á sjó samkvæmt ADR, IMDG og IATA.

14.1 -14.4.
ADR

-

IMDG

-

14.5. Umhverfishætta

-

14.6. Sérstakar varúðarráðstafanir fyrir notanda

-

14.7. Flutningur í lausu samkvæmt Viðauka II í MARPOL73/78 og reglum um millilengdargáma

Á ekki við.

KAFLI 15: Upplýsingar varðandi regluverk

15.1. Sértæk ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis
Tilvísanir (lög/reglugerðir):

Reglugerð nr. 415/2014 um flokkun, merkingu og umbúðir efna og efnablandna
 Reglugerð um breytingu á reglugerð um mengunarmörk og aðgerðir til að draga úr mengun á vinnustöðum, nr. 390/2009.

Viðbótarupplýsingar merkingu:

-

Takmarkanir fyrir umsókn:

Einstaklingar sem ekki eru orðnir 18 ára mega ekki verða fyrir váhrifum efnisins, samkvæmt tilskipun ráðsins 426/1999.

Kröfur um tiltekna menntun:

-

15.2. Efnöryggismat

Engin.

KAFLI 16: Aðrar upplýsingar

SDS samræmi við reglugerð (EB) nr 1907/2006 (REACH)

Aðrar upplýsingar:**Tilvísanir (lög/reglugerðir):**

Reglugerð (EB) evrópuþingsins og ráðsins Nr. 1907/2006 frá 18. desember 2006 um skráningu, mat, leyfisveitingar og takmarkanir á notkun efna og efnavara (REACH), þar sem Efnastofnun Evrópu er komið á, tilskipun 1999/45/EB breytt og reglugerð ráðsins (EBE) Nr. 793/93 felld úr gildi og reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) Nr. 1488/94 svo og tilskipun ráðsins 76/769/EBE og tilskipanir framkvæmdastjórnarinnar 91/155/EBE, 93/67/EBE, 93/105/EB og 2000/21/EB, með síðari breytingum.

1272/2008/EB (CLP reglugerðin).

EB regla nr. 276/2010

Tilskipun 2008/98/EB

ECHA – Efnastofnun Evrópu.

Listi yfir viðeigandi Hættusetningar (undir fyrirsögnum 2 og 3).

H315	Veldur húðertingu
H318	Veldur alvarlegum augnskaða.
H335	Getur valdið ertingu í öndunarfærum

Aðferðir sem notaðar voru við flokkunina í samræmi við reglugerð (EB) nr. 1272/2008:

Skin Irrit. 2;H315	Útreikningsaðferð
Eye Dam. 1;H318	Útreikningsaðferð
STOT SE 3;H335	Útreikningsaðferð

Skammstafanir:

REACH: Skráning, mat, leyfisveiting og takmarkanir á iðefnum. Reglugerð (EB) nr. 1907/2006.

CLP: Reglugerð (EB) nr. 1272/2008 um flokkun, merkingu og pökkun efna og blandna.

CAS-nr.: Chemical Abstracts Service-númer (CAS-númer).

EB-nr.: EINECS- og ELINCS-númer (sjá einnig EINECS og ELINCS).

DNEL: Afleidd áhrifaleysismörk.

PNEC: Áætlaður styrkur þar sem engin áhrif eru fyrirsjáanleg.

STOT: Eiturverkanir á marklíffæri.

LD50: Skammtur sem drepur í 50% tilfella- banvænn skammtur

LC50: Banvænn styrkur (Lethal Concentration) fyrir 50% af þýði rannsóknar.

EC50: Virkur styrkur efnis, sem veldur 50% af hámarksvörun.

PBT: Efni sem eru þrávirk, safnast upp í lífverum og eru eitruð.

vPvB: Efni sem eru mjög þrávirk og safnast upp í lífverum í miklum mæli.

NOEC: Styrkleiki án marktækra áhrifa (No Observed Effect Concentration, NOEC) er mesti styrkleiki sem notaður var við prófun, þar sem engin rannsókn hefur sýnt fram á tölfræðilega marktæk váhrif á almenning í samanburði við viðeigandi samanburðarhóp.

NOAEL: stærsti skammtur sem notaður var við prófun, eða hæsta váhrifastig við prófun, þar sem ekki kom fram tölfræðilega marktæk aukning á tíðni eða alvarleika skaðlegra áhrifa milli útsettra sjúklinga og viðeigandi samanburðarhóps. Vart getur orðið við tiltekin áhrif í þessum styrkleika en þau teljast ekki skaðleg eða undanfari skaðlegra áhrifa.

Aðrar:

Upplýsingarnar á þessu öryggisblaði eiga einungis við um vöruna sem um getur í 1. lið og eiga hugsanlega ekki við þegar varan er notuð samhliða öðrum vörum.

Minniháttar breytingar hafa verið gerðar á eftirfarandi kafla:

-

Þetta Öryggisleiðbeiningar stað útgáfu:

1.1